

Varno delo od doma med in po koroni

Zaradi epidemije je delo od doma postala nova stalnica. Ste kot delodajalec storili dovolj, da bo vaš delavec delal varno?

Avtorja:

Franjo Podgoršek in Gregor Vuk, Varnost d.o.o.

Po zakonu je delodajalec dolžan zagotavljati varne in zdrave pogoje ne glede na kraj, kjer zaposleni opravlja delo. Toda kako to izvesti v času, ko sta gibanje in osebni stik omejena?

V času epidemije je čez noč ogromno zaposlenih ostalo doma, delodajalci pa so morali zelo hitro sprejeti številne ukrepe, da bi zagotovili delo. Med drugim se je veliko delodajalcev odločilo organizirati delo od doma. Ob vsem tem se je marsikdaj pozabilo na vse težave in izzive, ki jih delo od doma prinaša, med drugim tudi na zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev, ki so morali začeti delati v na hitro improviziranih »domačih pisarnah«.

Delo od doma ima nekatere specifike, ki jih je potrebno upoštevati. Zaposleni si mora urediti začasno delovno mesto doma tako, da mu bo v čim večji meri omogočalo nemoteno in varno opravljanje službenih aktivnosti, delodajalec pa ga mora pri tem usmeriti. Delodajalce bi morale zato upravičeno skrbeti, kako zadostiti določilom zakona o varnosti in zdravju pri delu glede tega, kako zagotoviti ustrezne pogoje delavcu v spremenjenih razmerah. Kajti, če delavec nima ustrezno urejenih delovnih razmer za varno delo ali ni seznanjen z varnostnimi ukrepi, lahko delo tudi odkloni.

Zato je delodajalec odgovoren za vse ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev varnosti in zdravja vseh oseb, ki so navzoče v delovnem procesu. To so lahko poleg delavca tudi druge osebe, ki so lahko doma, torej otroci, starejši, oziroma osebe, ki v času, ko delavec dela od doma, sobivajo v prostoru. Med delodajalčeve odgovornosti sodijo preprečevanje, obvladovanje in odpravljanje nevarnosti pri delu. Po zakonu je delodajalec dolžan delavce obveščati, delo ustrezno organizirati, usposabljanje zaposlene ob spremembi v delovnem procesu ter zagotoviti materialna sredstva za varno izvajanje dela.

Čas epidemije je za nami, nekateri delavci še vedno delajo od doma, drugi so se vrnil nazaj na delovna mesta. Iz situacije, ki je nastala ob ostrih ukrepih za preprečevanje širjenja virusa, smo se vsi nekaj naučili, hkrati pa tudi zaznali določene težave in pomanjkljivosti pri ustreznem obvladovanju dela na domu. Pridobljene izkušnje in znanje lahko učinkovito vnesemo v delovno okolje in se pripravimo na morebitne ponovne podobne izzive.

PRIMER DOBRE PRAKSE

(avtor)

Kot varnosti inženir sem se v času epidemije intenzivno lotil problema, kako delavcem, ki delajo od doma, zagotoviti ukrepe za varno delo. Pripravil sem izobraževanje, navodila za varno delo od doma ter samooceno tveganja za delavca, vse skupaj sem poimenoval seminar eVarnost. Seminar je zasnovan tako, da je možen dostop do vsebine prek spleta, samoocena tveganja pa je zasnovana tako, da opozori delavca, ki jo izvede, kaj pri delu od doma lahko predstavlja oziroma ogroža njegovo zdravje. Podana je tudi zahteva, da delavec o rezultatih samoocene tveganja obvesti delodajalca, ki mora zagotoviti ustrezne ukrepe.

KAJ POKRIVA SEMINAR EVARNOST ZA DELO OD DOMA?

Seminar eVarnost zaobjema vse temelje varnega bivanja v službenem ekosistemu. Pri tem upošteva zakon o varnosti

in zdravju pri delu, pravilnik za delo s slikovnim zaslonom, pravilnik za zagotavljanje VZD za delavce na delovnih mestih ter požarno varnost in druge vidike varnosti.

S pomočjo tega seminarja je možno delo od doma enostavneje urediti in zagotoviti, da je bolj varno. Višja stopnja varnosti pa, kot vemo, zmanjšuje stroške. Nove situacije, s katerimi smo se morali soočiti zaradi velike korona epidemije, za vse nas prinašajo dolgoročne spremembe v razmišljanju in nova tveganja, ki jih moramo prepoznati, omejiti in jim prilagoditi delovne procese.

KDO OD DELODAJALCEV JE SPREJEL USTREZNE UKREPE ZA ZAGOTAVLJANJE VZD V NOVIH POGOJIH?

Ker je nepredvidena situacija postavila življenjske in delovne navade Slovencev na glavo, delodajalci v kratkem času niso uspeli urediti vseh ukrepov, kar je razumljivo, saj so bili v ospredju izzivi glede reševanjem poslovanja in delovnih mest.

Potrebno se je zavedati, da do sedaj še nismo bili soočeni s podobno situacijo, zato niso obstajale primerne rešitve za varno delo od doma, ki bi ga lahko vzpostavili v izrednih razmerah epidemije, ko so stiki med ljudmi zelo omejeni.

Seminar eVarnost je program, ki je lahko odgovor na omejitve ob epidemiji, saj omogoča, da se veliko aktivnosti izvede preko spleta, na daljavo. Delodajalec lahko usposobi zaposlenega za varno delo in ga seznanji s smernicami ter ga pouči o ukrepih za zagotavljanje VZD pri delu od doma. Zaposleni samostojno oceni tveganje, ki mu je izpostavljen, ter delodajalca seznanji s pomanjkljivostmi, ki jih lahko ta nato uredi.

KAKO OCENITI TVEGANJA ZA DELO OD DOMA?

Inovativno, hitro in preprosto!

Vprašalnik za samooceno je enostaven ter prilagojen zaposlenemu, da ga lahko enostavno izpolni.

Delodajalec s pomočjo strokovnega delavca – varnostnega inženirja pripravi dodatna navodila za varno delo glede na samooceno pogojev za varno delo, predpiše ukrepe in korekcije, tako da zaposleni uredi domač prostor v prijetno in varno pisarno. Vse to je mogoče urediti na daljavo.

Čeprav se sliši zahtevno, je z ustrežno strokovno podlago in svetovanjem enostavno zadostili vsem zahtevam, kriterijem in izzivom.

JE TAK NAČIN PRIMEREN ZA VSA PODJETJA?

Seminar eVarnost je rešitev za vsa podjetja, tako mala kot velika, ki so ali še bodo napotila delavce na delo od doma. Je v pomoč pri odgovorih na vprašanja, kako naj delodajalci zagotovijo zakonsko zahtevano delavčevo pravico do varnega in zdravega delovnega okolja. Ker se načini dela korenito spreminjajo in z njimi tudi varnostni standardi, morajo temu slediti tudi novi načini zagotavljanja varnosti. Naloga varnostnega inženirja je, da skrbi za varnost in zdravje delavcev, kako uspešen je pri tem, pa je odvisno predvsem od tega, kako daleč v prihodnost zre in od njegove zmožnosti predvidevanja ter od ljudi in njihovega odnosa do samih sebe.

